

MONITOR

Na R. P. 1776.

Nro: XXI.

Dnia 13. Marca.

Kontynuacya Monitora. Nro XIX.

23. Culmen pietatis est amor Dei.

Wierzchołkiem pobożności jest miłość Boga.

24. Pium hominem habeto tanquam te ipsum.

*Pobożnego Człowieka w równym miej
względzie, iak siebie samego.*

25. Opta tibi evenire, non quod vis, sed quod expedit.

*Ząday abyć się to zdarzyło, nie co chcesz,
lecz coć pożytecznie.*

W

26.

26. Qualem vis esse proximum tuum tibi, talis esto & tu proximis tuis.

Jakim chcesz, aby był bliźni twoy ku tobie, takim y ty bądź ku bliźnim twoim.

27. Quæ culpis, facere noli.

To, co w kim winisz, samże nie czyn.

28. Priusquam agas, quodcunque agis, cogita Deum, ut lux Eius præcedat actus tuos.

Nim zaczniesz, cokolwiek masz czynić, pomyśl w przod o Bogu, aby światło Jego poprzedziło sprawy twoie.

29. Grandis in Deum impietas est, affligere hominem.

Wielka przeciw Bogu bezbożność jest, Człowieka trapić.

30. Anima illustratur recordatione Dei.

Dusza oświecenie bierze z pamięci na Boga.

31. Noli diligere ea, quæ corporis sunt.

Nie chcey się w tym kochać, co w ciebie służy.

32. Immundum hominem facit actus turpis.

Nie

*Nie czystym Człowieka czyni uczynek
Sprosny.*

33. Deum plus quam animam dilige.
Więcey Boga iak Duszę miluy.

34. In omni, quod bene agis, auctorem deputa Deum.

W tym wszystkim, cokolwiek dobrze czynisz, za sprawcę uznaway Boga.

35. Mali nullius auctor est Deus.

Zadney zley rzeczy Bog nie iest sprawcą.

36. In deliciis corporis positus, certum est, quod ignores illa, quae praeparata sunt tibi à Deo.

W roskoszach ciała zanurzony, nie wiesz zapewne, co ci Bog zgotował.

37. Fer quod necesse est, sicut necesse est.

Znoś iak trzeba, co znosić trzeba.

38. Hoc posce à Deo, quod dignum est praestare Deum.

Proś o to Boga, co godnym iest daru Bożego.

39. Non oportet contemnere ea, quibus etiam post depositionem corporis, egemus.

Nie potrzeba tym gardzić, czego nawet po złożeniu ciała potrzebuem.

40. Nil pretiosum ducas, quod auferre à te potest homo malus.

Nie poczytay to za rzecz szacowną, co ci zły człowiek odjąć może.

41. Hoc solum bonum putato, quod Deo dignum est.

To tylko za dobre poczytay, co Boga jest godno.

42. Sufficit ad beatitudinem homini, agnitio Dei & imitatio.

Dosyć Człowiekowi do uszczęśliwienia na poznaniu y naśladowaniu Boga.

43. Ea debes velle, quæ & Deus vult. Toś chcieć powinien, co y Bog chce.

44. Filius Dei est, qui hæc sola preciosa ducit, quæ & Deus.

Synem Bożym jest, kto sobie szczególnie to tylko szacuje, co y Bog.

45. Donec in desideriiis est caro, anima ignorat Deum.

Dokąd w pożądliwościach jest ciało, dokąd Dusza nie wie o Bogu.

46. Inexplebilis est omnis cupiditas, propterea & semper indiget.

Nie nasycona jest wszelka chciwość, dla
tego też zawsze łaknie.

47. Malis qui adulator, peiores eos
facit.

Złym kto pochlebia, gorzyszymi ich czyni.

48. Delibera antequam dicas, ne,
quæ non expedit, dicas.

*Namysł się niźli powiesz, byś nie wyrzekł,
co nie przystoi.*

49. Brevis est in sermonibus sapiens.

Zwięzłym iść w mowie swojej mądry.

50. Indicium imperitiæ, multa nar-
ratio.

*Znakiem niewiedomości, długie powia-
danie.*

51. Veritatem dilige: mendacium
velut venenum fuge.

*Prawdę kochaj, a kłamstwa się strzeż jak
trucizny.*

52. Tùm loquere, quando tacere
non expedit.

W ten czas mow, gdy milczeć nie należy.

53. De quibus ignoras, tace: de qui-
bus autem certus es, loquere oppor-
tunè.

*O czym nie wiesz, milcz: o czym zaś
pewien jesteś, mow wedle pory.* 54.

54. In Conventu ne satagas primus dicere.

W zgromadzeniu nie rwiej się pierwszy do mówienia.

55. Nihil tam vernaculum sapientiae, quam veritas.

Nie tak właściwego mądrości; iak prawda.

56. Nunquam potest anima bona mendacium diligere.

Dusza dobra nie może się nigdy w kłamstwie kochać.

57. Vir libidinosus, ad omnia inutilis est.

Człowiek lubieżny, do niczego nie jest zdatnym.

58. Sermones tui vitam tuam commendent auditoribus.

Mowy twoje, niech życie twoje zalecają słuchaczom.

59. Quod fieri non decet, neque in suspicionem veniat, quasi id feceris.

Co więc czynić nie przystoi, ani w podejrzeniu być powinno, iakobyś to uczynił.

60. Quod pati non vis ab alio, neque id facias.

Co cierpieć nie chcesz od drugiego, tego też nie czyn.

61. Quæ tibi facere est turpe, hæc & aliis imperare facienda, turpissimum.

Co tobie uczynić, szpetna: to drugim nakazywać czynić, i szczerze szpetnieysza.

62. Etiam in cogitationibus tuis mundus esto à peccato.

W myślach nawet twoich bądź czystym od grzechu.

63. Cum præes Hominibus, memento, quod & Tibi præest Deus.

Mając zwierzchność nad ludźmi, pamiętaj, że y Bog ma zwierzchność nad tobą.

64. Vindictam exerces: scito, quod & tu judicaberis à Deo.

Sąd sobie zemstą czynisz: wiedzże, iż y ciebie Bog sądzić będzie.

65. Majus periculum est judicantis, quam eius, qui iudicatur.

Większe niebezpieczeństwo jest tego, co sądzi: niż owego, co go sądzi.

66. Levius est omne vulnus, quàm lædens verbum.

Lżeysza jest wszelka rana, iak słowo raziące.

67. Possibile est verbo fallere homines, non autem Deum.

Mozna słowem oszukać ludzi, ale nie Boga.

68. Sapiens Vir, etiamsi seminudus sit, sapiens à te æstimeretur.

Mąż mądry, by też był w polu nagim, niech ma u ciebie szacunek mądrego.

69. Neminem propterea magni æstimes, quod pecuniâ divitiisque abundet.

Nikogo przeto wielce nie považaj, że jest w pieniądzu y bogactwa dostatnim.

70. Difficile est Divitem salvari.

Trudna jest bogaczowi być zbawionym.

71. Age magna, non magna pollicendo.

Czyń wielkie rzeczy, nie obiecując wielkich.

72. Non eris sapiens, si te sapientem reputes.

Nie będziesz mądrym, jeżeli się za mądrego mieć będziesz.

Kontynuacja nastąpi.